GAZETA KRAKOWSKA

№ 47.

z KRAKOWA dnia 12 CZERWCA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 3 Czerwca.

Rocznica Imienin J. C. M. Wielkiego Xiążęcia Konstantego, Naczelnego Wodza Woysk Polskich, uświetniona pobytem w murach tuteyszych ukochanego Monarchy i J. K. M. Xięcia Oranii, odprawiła się wczoray dnia 2 b. m. z iak naywiększą uroczystością. W godzinach rannych odbyło się nabożeństwo w obozie pod Warszawą w obliczu całego woyska. — Z powodu pamiątki dnia tego JO. Xiążę Namiestnik Królewski dał świetny bal, ktory Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Jego Krolewicowska Mość Xiążę Oranii, tudzież Jego C. M. Wielki Xiążę Konstanty, obecnością swoią nayłaskawiey zaszczycić raczyli. Oświecenie miasta zakończyło uroczystość dnia tego.

SEYM KROLESTWA POLSKIEGO.

Posiedzenie dnia 27 Maia
w Izbie Senatorskiey.

Na posiedzeniu dnia tego wniesione były do dyskussyi Senatu trzy następujące Tytuły Xięgi I. Proiektu Kodexu Cywilnego Krolestwa Polskiego, iako to:

Tytuł VII. O *wywodzie rodu.*

Tytuł VIII. O *przysposobieniu i opiece dobrowolney.*

Tytuł IX. O *władzy Rodzicielskiey.*

Tytuły te iednomyślnością przyięte w Senacie zostały.

w Izbie Poselskiey.

JW. Radca Stanu Ilnicki wniósł do Izby Poselskiey Proiekt do Prawa, zmieniaiący przepis Artykułu 530 Kodexu Cywilnego względem dzierżaw i czyńszów wieczystych.

Proiekt ten większością głosów 54 przeciwko 48 przyięty został.

Posiedzenie dnia 28 Maia
w Izbie Poselskiey.

Na posiedzeniu Izby Poselskiey dnia tego, JW. Radca Stanu Ilnicki, wniósł Proiekt, zmieniaiący kary zamknięcia w domu poprawy Artyk: 375 i 393 Kodexu Karnego Królestwa Polskiego ustanowione, na karę osadzenia w domu aresztu publicznego.

Po przymówieniu się kilku Członków Kommissyi zgodnie z przedstawieniem Rady Stanu, Proiekt wniesiony iednomyślnie przyięty został. — Na temże

teyże sam JW. Radca Stanu wniósł drugi Proiekt do Prawa dodatkowego o podpalaczach, zmieniaiący w część i przepisy Działu XVIII. Xięgi I., tudzież Działu XI. Xięgi II. Kodexu Karzącego Królestwa Polskiego.

Dokończenie dyskussyi nad tym Proiektem, do następnego posiedzenia Izby Poselskiey odłożone zostało.

Posiedzenie dnia 30 Maia.

w Izbie Senatorskiey.

JW. Radca Stanu Kalinowski wniósł do Senatu Proiekt do Prawa o przywileiach i hypotekach, który po wysłuchaniu Członków Kommissyi do Praw Cywilnych i Kryminalnych, iednomyślnie przyięty został.

W Izbie Poselskiey.

W Izbie Poselskiey ukończona została dyskussya nad proiektem do Prawa o podpalaczach na ostatniey Sessyi rozpoczęta, poczem Proiekt teyże większością głosów 107 przeciwko 5 przyięty został.

Posiedzenie dnia 31 Maia.

Izba Poselska.

W tym samym porządku iak w Izbie Senatorskiey wprowadzony został do Izby Poselskiey Oddział I. Xięgi I. Proiektu do Kodexu Cywilnego Królestwa Polskiego, który większością głosów 91 przeciwko 8 przyięty został.

RAPPORT RADY STANU
z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

(Ciąg dalszy.)

Fundusze Duchowne.

Fundusze przez Skarb Publiczny na etat Duchowieństwa w czterech latach upłynionych wypłacane były następuiące:

a) W roku 1820 . . zł: 1,776,840 gr: 3

b) W roku 1821 . . — 1,806,926 — 13.

W tym roku policzone na oszczędność 226,031 zł: 25 gr.

To zmnieyszenie wydatku pozostało i na następne lata; nastąpiło zaś z chwalebney gorliwości Biskupów, którzy przez niedostatek w r. 1820 Skarbu Publicznego, dobrowolną na czas ograniczony uczynili z ⅙ części swych pensyy ofiarę.

c) W roku 1822 . . zł: 1,488,426 — 13.

d) W roku 1823 . . — 1,489,026 — 13.

Istotny do hodu z wydzierżawionych dóbr Instytut: supprymowanych wynosił:

a) W roku 1820 . . zł: 712,738 gr: 22.

b) W roku 1821 . . — 773,400 — 25.

c) W roku 1822 . . — 594,798 — 4.

d) W roku 1823 . . — 811,168 — 13.

zł: 2,892,106 gr: 4.

Wydatki z tego funduszu, w miarę wpływow na wskazane przedmioty użyte zostały, a mianowicie:

1. Na uposażenie Duchowieństwa Swieckiego, to iest: Parafii, Suffraganów i Dziekanów, wydano w upłynionych latach 1820 1821 1822 i 1823 summę zł: 233,458 gr: 16.
2. Na pensyie osobom zakonnym po supprymowanych klasztorach i stypendya dla Kleryków będących w Uniwersytecie . . zł: 785,452 gr: 17.
3. Na pensyie emerytalne dla sług poklasztornych . . — 2847 — 25.

4. Na szkoły dawniey przez Klasztory utrzymywane . . — 95,118 — 13.
5. Na opłatę długów przez zgromadzenia zaciągnionych i zaległe podatki do Skarbu . . . — 441,975 — 23.
6. Na podatki do Skarbu Publicznego . — 65,290 — 29.
7. Na opłatę podatku subsidii Charitativi za włościan dóbr supprymowanych od teyże opłaty uwolnionych . . . — 114,589 — 9.
8. Na utrzymanie Seminaryów Dyecezyalnych . . — 40,875 — —
9. Na Xięży niedołężnością dotkniętych — 9241 — 20.
10. Na opłatę prowizyi od kapitałów poklasztornych . . — 1767 — 6.
11. Na reparacyie i budowle kościołów . — 109,290 — 29.
12. Na melioracyią dóbr — 221,546 — 21.
13. Na pomiar dóbr — 65,172 — 18.
14. Na sarta tecta, czyli utrzymanie gmachów poklasztornych . — 23,550 — 25.
15. Na koszta okupacyi i lustracyi funduszów suppressyi uległych — 43,207 — 7.
16. Na koszta przewiezienia zakonników do przeznaczonych klasztorów . . — 4936 — —
17. Na pensyie dla Urzędników i Officyialistów przy Kommissyi Rządowey i Kommissyiach Woiewodzkich będących . — 257,101 — 12.
18. Na pensyie dla Officyialistów i inne wydatki Administracyi leśney . . — 33,892 — 8.
19. Na wsparcie nowo nawróconych . — 5513 — —
20. Na remissyie i Niedobory w dochodach etatowych . . — 43,168 — 18
21. Na extraordynarya i różne nieprzewidziane wydatki . — 90,734 — 6.

Ogół wypłat zł: 2,788,731. gr: 12.

Porównywaiąc zatem wpływy z wydatkami, okazuie się przewyżka pierwszych nad drugiemi o 103,374 zł: 22 gr.

Dla poznania zaś bliższego i rzetelnego dochodu z dóbr poinstytutowych, uznano za niezbędną potrzebę, uskutecznienie dokładnego onychże pomiaru, z oznaczeniem w każdey posiadłości, klassy gruntu, co przy uskutecznieniu wymiaru oznaczono. Pomiar zaczęty w 1821 r. przez następne lata bez przerwy z należytym postępem prowadzony, iuż ukończonym został.

Długi po zniesionych Instytutach pozostałe wynoszące po ich uzupełnionem obliczeniu 1,126,553 zł: 11 gr: iuż są zaspokoione.

Pozostałe po supprymowanych klasztorach inwentarze podług sprawiedliwey taxy dzierżawcom tychże dóbr sprzedane, pomnożyły stały fundusz Ogólno-Religiyny. Zebrane z tego źródła summy na dobrach ziemskich czystą hypotekę maiących, na pierwszey połowie war-

żości w roku 1821 w ilości 155,735 zł: 15 gr: z procentem 5/100 zostały umieszczone, sprzęty zaś kościelne za zniesieniem się z Władzą Duchowną, a szczególniey z Biskupami Dyecezyalnemi na użytek kościołów uboższych przeznaczone, kosztownieysze zaś apparata i srebra, Katedry Arcy-biskupia i Biskupie otrzymały. Część gmachów kościelnych i klasztorów obrocona na rękodzielnie i zakłady użyteczne, część zaś z przeznaczeniem funduszu na ich coroczną i konieczną reparacyią, oczekuie ieszcze korzystnego przeznaczenia.

Lasy dóbr supprymowanych urządzone w sposob Administracyi Lasów dobr Rządowych. Takoważ Administracyia w Woiewództwach po-Gallicyyskich szczególniey rozciągnięta do lasów dotąd będących w posiadaniu Duchowieństwa, z zostawieniem wolnego z nich posiadaczom użytku, w celu, aby w porządnym stanie teraz i nadal utrzymane były.

Szczupłe niektore realności po zniesionych Instytutach, iako to, place puste w miastach, domy, młyny oddzielne i w odległości od folwarków będące i uszkodzeniu podległe, a przy znacznych nakładach na utrzymanie, nie wielką i niepewną przynoszące korzyść, na mocy upoważnienia Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości, za opłatą stałego kanonu w wieczyste posiadanie wypuszczone zostały, przez co stały z nich dochód iest zapewniony; zapisów pobożnych na rzecz kościołow z przydanemi do nich obligami, których zrealizowanie wymaga wyiatków, przyiętych i przez Rząd potwierdzonych, było w summie 539,583 zł: Pol.

Spisy dochodów funduszów Duchownych wykazuiące wszelkie ich rodzay, zaczęte w całym kraiu w 1817 r., w 1821 ukończone zostały; a lubo spisy takowe dla niedopełnienia ieszcze zmiany dziesięcin wytyczonych na pieniądze, dla nieuregulowania hypotek co do kapitałów, iako też dla nieukończonych pretensyy do kahałów, za zupełnie dokładne uważanemi ieszcze bydź nie mogą, służą iednak za skazówkę do poznania i dochodzenia funduszu Duchowieństwa Kraiu Naszego. Podług tych spisów, ogólna własność funduszów i Instytutow Duchownych w rocznym dochodzie iest:

w Woiew:	Mazowieckim	zł:	1,169,255 gr:	—
ditto	Lubelskiem	—	571,680 —	7
ditto	Płockiem	—	432,709 —	9
ditto	Podlaskiem	—	310,601 —	17
ditto	Krakowskiem	—	882 469 —	24
ditto	Augustowsk:	—	213 557 —	28
ditto	Kaliskiem	—	578,861 —	20
ditto	Sandomiersk:	—	735 573 —	2
	w Ogóle	zł:	4,895,212 gr:	17

Skutkiem oblikwidacyi długow kahalnych w Woiewództwach po-Gallicyyskich przez Kommissyie Woiewódzkie dopełnionych okazuie się, iż:

a) Kapitały niezaprzeczone wynoszą zł: 1,212,005 gr: 11.

b) Procenta zaległe od tychże . . — 854,845 — 18.

c) Kapitałów wątpliwych 237,258 — 10.

Co do długow po kahałach Woiewództw: dawniey pod Rządem Pruskim zostaiących, tych obrachunki głowne z końcem r. 1823 zostały równie po Woiewództwach zamknięte.

Stan ich następuiący:

a) Kapitały niezaprzeczone zł: 304 676 gr: 22.

b) Procent od tych zaległy . . — 71,470 — 5.
c) Czynsze i daniny niezaprzeczone . — 5625 — 8.

Ogółem długów pewnych zł: 381,772 gr: 5.
Kapitały zaś wątpliwe wynoszą w ogóle . zł: 882,970 g. 10½.

Według otrzymanych od Kommissyy Woiewódzkich ostatnich podań, fundusze Duchowieństwa do Xięztwa Poznańskiego odpadłe wynoszą:

a) w kapitałach zł: 1,609,899 gr. 22.
b) z dziesięcin pieniężnych i innych danin . . — 10,541 — —

Fundusze zaś Duchowieństwa Poznańskiego w kraiu naszym pozostałe i dotąd przez Kommissyie Woiewódzkie wyśledzone wynoszą:

a) w kapitałach . zł: 506,207 gr. 18.
b) z dziesięcin i czynszów . . — 22,660 — 14.

Więcey zatem iak w podwóyney ilości fundusze Duchowieństwa naszego pozostały w Xięztwie Poznańskiem.

Dochody z funduszu Duchowieństwa Xięztwa Poznańskiego w kraiu naszym pozostałe, ściągane są do depozytu Kassy Religiyney; te do końca 1823 wynosiły w ogóle zł: 175,060 gr. 6.

Po odtrąceniu z nich koniecznych wypatków na administracyią, ulokowane zostały czasowo na dobrach ziemskich, pewną hypotekę maiących z procentem po 5 od 100.

Fundusze Edukacyyne.

Te do końca roku 1820 do oddzielney Kassy Edukacyyney w dopełnieniu woli Naywyższey Waszey Cesarsko Królewskiey Mości, odtąd Kassom Skarbowym powierzone zostały, a w następnych latach zdziałane w niektórych tytułach oszczędności, policzone były na użytek ogólny Skarbu. Z powodu okazuiącego się w tey epoce niedostatku w dochodach Skarbowych, na zasadzie Postanowienia Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości poczynione były na tymże etacie 1820 r. znaczne umnieyszenia. Z tego też powodu i Wydział Wyznań i Oświecenia przy Kommissyiach Woiewódzkich z Wydziałem Administracyynym połączonym został.

Fundusze Edukacyyne w 4 wspomnionych latach wynosiły:

w roku 1820 . zł: 1,731,336 gr: 16.
— 1821 . — 1,858,914 — 4.
— 1822 . — 1,465,627 — 17.
— 1823 . — 1,474,627 — 17.

Ważnieysze z nich wydatki nadzwyczayne były następuiące:

Na budowlę edukacyyne ogółem zł: 953,015 gr: 24.
Na budowle instytutu agronomicznego . . — 147,924 — 16.
Na zbiory naukowe . — 24,443 — 28.
Na zaprowadzenie gospodarstwa w instytucie agronomicznym . . — 68,093 — 5.
Na xiążki do biblioteki publiczney . . . . — 149,883 — —
Na urządzenie ogrodu botanicznego . . . . — 63,649 — 8.
Na stypendystów w kraiu i za granicą kształcących się . . . . — 228,928 — 14.
Na narzędzia astronomiczne 75,403 — 18.
Na instytut głuchoniemych 76,000 — —
Na instytut akuszeryi . — 94,196 — 28.

W ogóle zł: 1,881,484 gr: 21.

Oszczędność uzyskana pomimo określonych przychodów wyniosła przez powyższe cztery lata . zł: 512,354 gr: 2.

Fundusz z opłaty od uczniów wynosił: w roku 18$\frac{19}{20}$ . . zł: 283,954 gr: 11.
— 18$\frac{20}{21}$ . . — 209,676 — 9.
— 18$\frac{21}{22}$ . . — 190,529 — 3.
— 18$\frac{22}{23}$ . . — 292,583 — 4.

Rachunki wydatków tego funduszu uskuteczniane zaszczególnemi upoważnieniami Kommissyi Rządowey Wyznań i Oświecenia przesyłane były do superrewizyi teyże Kommissyi do 1822. Odtąd w dopełnieniu NayWyższego rozkazu Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości Izbie Obrachunkowey są składane.

(Dalszy ciąg w następuiącym Nrze.)

Z Paryża d. 28 Maia.

Dnia 23 Król wdział własnemi rękami w kaplicy Kardynałowi Xięcia Croi kapelusz kardynalski. Xiążę przyiął ten znak dostoyności klęczący, a potem w urzędowym ubiorze złożył Królowi i iego rodzinie swoie uszanowanie.

Wczoray wszyscy Królewscy Ministrowie i Kardynał Xżę Croi poiechali do Reims. Delfinowa ieszcze d. 24 odiechała do Chalons.

Względem dalszych łask z powodu koronacyi nastąpić maiących, wiemy, że PP. Pongerville, (tłumacz Lukrecyusza), L. F. Panckouke (tłumacz pisma Germania Tacyta i wydawca drugiey edycyi opisu Egiptu), Pradher (znakomity Virtuos na fortepianie) i wielu innych osób otrzymaią krzyże Legii honorowey.

Na wszystkich tuteyszych teatrach dawane będą podczas uroczystości koronacyi nowe sztuki.

Dziennik Codzienny zapewnia, że Jenerał porucznik Drouet Hr. Erlon, urodzony w Reims d. 29 Lipca 1765, który od 10 lat żyie na wygnaniu, otrzymał pozwolenie do powrotu.

Oba naywyższe we Francyi Sądy, kassacyyny i izby rachunkowey posełaią pierwszych swoich prezesow, wiceprezesow i prokuratorow na koronacyią do Reims, wszystkie zaś inne sądy prezesów i prokuratorów.

Kościół katedralny w Reims iest naydawnieyszym i naysławnieyszym we Francyi. Chlodwik otrzymał w nim chrzest S. w r. 496. W r. 822 został na nowo wybudowany. W r. 1211 wystawił go po spaleniu się Arcybiskup Albrich. W r. 1481 spaliło się powtórnie kilka iego skrzydeł, które w 6 lat naprawione zostały. W teraźnieyszym swoim stanie ma 438 stop długości, 93 szerokości i 116 wysokości. Wieże maią wysokości 233 stop. Długość krzyża wynosi 150 stop. Arcybiskup Reimski, (Hr. Litil) który odbywać będzie namaszczenie Krola, otrzymał od Papieża dozwolenie używania znaków godności kardynalskiey, za którą na pierwszym Konzystorzu wyniesiony zostanie.

Wszyscy nadzwyczayni Posłowie zagraniczni przy koronacyi Króla udali się iuż do Reims. Hiszpańskiemu, Xciu Villahermosa, towarzyszą młody Xiążę San Carlos, XżęOssuna, Margrab. Trastamare i Hr. los Rios, wszyscy grandowie pierwszey klassy.

Gdy w Paryżu i okolicach tyle nowych powstaie domow, że w krotce zabraknie przechadzek i otwartych placów, tem przyiemnieyszą iest rzeczą dla publiczności, że towarzystwo które kupiło lasek Romainville, niemyśli go wyciąć

się popostawiać w nim domki dla zabawy Paryżanów.

Od trzech dni biią tu srebrne i złote monety z wizerunkiem Karola X. pod rokiem 1824 jako czasu wstąpienia J. K. M. na tron.

Kupcy Grenoblu podali także Królowi prośbę o zapewnienie handlu z południową Ameryką.

Do związku tuteyszego za Grekami wchodzą ciągle liczne składki. P. Dabbobiu z Tuluzy podpisał po 3000 Fr. przez 6 lat.

Jedna z Gazet tuteyszych utrzymuie, iż podarunek z poświęconych szpady i kapelusza, który Papież przysłał Delfinowi, pochodzi z dawnego zwyczaiu, na mocy którego Stolica S. posełała podobne dary Monarchom i wielkim Bohatyrom, którzy niewiernych pokonali i Stolicę Papiezką utwierdzili.

Z Madrytu d. 18 Maia.

Król bawi ieszcze w zamku Aranjuez, gdzie także Poseł Rossyyski naiął mieszkanie. — Gdy Król przez nadzwyczaynego z Paryża gońca odebrał wiadomość o nieszczęśliwych wypadkach w Peru, uronił łzy. Tymczasem czytamy w wczorayszey Gazecie następuiący urzędowy artykuł: „Dowodzący Jenerał w równinie Sgo Rocha (Odonnel) doniosł, że d. 4 b. m. Pułkownik Casariego przybyły przez Gibraltar do Algesiras, przywiozł wiadomość, że po nieszczęśliwey d. 9 Grudnia pod Ayacucho bitwie — o którey rząd dotąd od Jenerała Laserny nie odebrał doniesienia — Jenerał major Tristan obiął naczelne dowództwo nad połączonem Królewskiem woyskiem i liczy iuż przeszło 5000 pod swoiemi rozkazami. Jenerał Olaneta, który d. 4 Lutego miał główną swoią kwaterę w Oruro, zapowiedział w mocney swey odezwie, że spodziewa się ieszcze odnieść zwycięztwo nad rewolucyonistami. — Pobicie naszego woyska pod Ayacucho sprawiło w Kadyxie wielkie wrażenie. Wiele pierwszego rzędu handlowych domów zamyślaią to miasto opuścić, ponieważ przewiduią, że niezawodnie odpadną także Hawanna, Portorico, Manilla i nawet wyspy Kanaryyskie, na których od niedawnego czasu panuie wielkie zaburzenie. D. 6. b. m. o godzinie 9 zrana wysiedli do Kadyxu przybyli na korwecie Ica officerowie i żołnierze z Peru; uwięziono zaraz kilku pierwszych, którzy muszą bydź sądzonemi. Kilkunastu wyższych officerów z tegoż woyska zdaią się obawiać powrotu do Hiszpanii i udaią się do Francyi i Anglii. Pułkownicy Ramirez i Cambo udali się do Manilla. — W okolicach Araniuez i Grenady widzieć się dały zbroyne kupy, których dotąd nie schwytano.

Minister woienny odebrał wiadomość, że Pułkownik Barradas z woyskiem przeznaczonem do Hawanny, przybył szczęśliwie do Portorico, gdzie mieszkańcy okazuią naywiększe przywiązanie do sprawy Króla.

Z Włoch d. 21 Maia.

Gdy oba Angielscy Wędrownicy Major Denham i Porucznik Clapperton (którzy znayduią się w drodze do Londynu) d. 26 Stycznia z głębi Afryki przybyli do Trypolu, mnóstwo ludu zbiegło się dla widzenia ich karawany, która składała się z koni, wielbłądów, rozmaitych rzadkich zwierząt i wielu innych oso-

bliwości. W kilka dni po ich przybyciu Konsul Angielski, P. Warrington, dał dla nich wspaniałą ucztę, na którey Karmauli, Basza Trypolitański znaydował się z całym swoim Dworem. Opuścił on swóy pałac w orszaku blisko 300 ludzi wraz z boczną swoią gwardyią i około godziny 8 przybył do domu Konsula. Sześćdziesiąt ludzi z pochodniami szło przy orszaku. Basza bogato ubrany iechał na koniu między Konsulem i swoim sekretarzem. Niema pamięci, aby kiedy Basza znaydował się na daney w swey stolicy przez Europeyczyka uczcie. Dom Konsula był wewnątrz naykosztowniey przyozdobiony i oświecony. Urządzony tam był niejako tron, na ktorym Basza usiadł, dla przypatrzenia się balowi, który poprzedził piękny koncert. Około godziny iedynastey udała się cała kompania na wieczerzą w dwóch osobnych salach urządzoną. W pierwszey był stół na czterdzieści osób nakryty, przy którym siedział Basza, a około niego panowie pierwszych rodzin Europeyskich, Konsulowie, dway podróżni, pierwszy Minister i Sekretarz Baszy. Nad tronem, na którym siedział Basza, widzieć się dało wielkie przeźrocze, wystawiaiące PP. Denham i Clapperton, trzymaiących w ręku mappę, na ktorey oznaczona była daleka droga, którą odbyli. U drugiego stołu na 180 osób siedzieli kancelaryyni urzędnicy Konsulów, Gubernator Trypolu, znakomitsi Ministrowie i urzędnicy Baszy, pierwsi kupcy tak kraiowi, iako Europeyscy. Inne stoły urządzonu były na równey ziemi dla gwardyi Baszy i innych osób. Po wieczerzy zaczął się znowu bal, na którym Basza do godziny 3 zrana bawił, co iest na Wschodzie prawdziwie rzeczą nadzwyczayną. Uczta ukończyła się około godziny 6 rano i ziednała przez iey urządzenie, oświadczoną wdzięczność Baszy, i radość powszechną P. Warrington wielką chwałę. Smieli podróżni, z powodu których dana była, udzielą względem wewnętrza Afryki, dokąd przed niemi niedostał się ieszcze żaden Europeyczyk, ważne wyiaśnienia.

Od brzegów Menu d. 25 Maia.

Dzień 16 b. m. był okropnym dla właścieli winnic i gruntow w kraiu Wirc- burgskim i Bamberskim. W kwitnącym stanie będące winnice, wszelkiego rodzaiu drzewa owocowe, chmil, i większa część żyta zostały przez niesłychany w tey porze roku mróz o 2 stopnie niżey punktu lodu zniszczone. W okolicach Norembergi zimno tegoż dnia zepsuło wszystkie ogrodowiny, a Baireut zniszczyło nadzieię owocow. Na nieszczęście podczas tego zimna panowały tęgi wiatr połnocny i susza. W nocy z dnia 20 na 21 było znowu wielkie zimno.

Należąca do Genewskiego kantonu katolicka Gmina Versoix, ktorey pleban dla dobrego porozumienia się z ościennemi Protestantami od swey zwierzchności oddalony został, wzbrania się ciągle przyiąć na iego mieysce mianowanego następcy, i oświadczyła, ieżeli nie będzie dawny pleban przywrócony, tedy przeydzie na wiarę protestantcką.

D. 26 b. m. nastąpi w Kolonii uroczyste zaprowadzenie arcybiskupiey kapituły.

DODATEK
DO N.ro 47.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 12 CZERWCA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Londynu d. 25 Maia.

Gazeta Dworska zawiera mianowanie Lorda Strangford nadzwyczaynym Angielskim Posłem przy Ces. Rossyyskim Dworze, a P. Stratford Canning przy Porcie Ottomańskiey.

Wkrotce rozbierane będzie w tavney radzie pytanie: czyli Wschodnio-Indyyska kompania upoważniona iest przywileiem swoim ograniczać w posiadłościach swoich wolność druku, iak dotąd czyniła?

We czwatek Kapitan Beechey wypłynął z Bloson na interessuiące odkrycia na spokoynem morzu. Stanie naprzod przed wyspami Pictairn, Otaheiti, &c. dla naydokładnieyszego ich rozpoznania; ztamtąd uda się na drogę Behringa, i ieżeli wiatr posłuży, opłynie przylądek Icy, połnocny brzeg Ameryki aż do ciaśnin Hekla i Fury, dla natrafienia tam na Kapitana Franklin lub Parry, w celu dodania im zasiłkow, a potem czynić będzie dalsze odkrycia nad nieznaiomszemi okolicami morza spokoynego.

Pan Con reve, tudzież Pułkownik Landmann i Daniel powrocili tu z stałego lądu, gdzie wiele pozawierali kontraktów względem gazowego oświecania.

Wywóz z portu Liwerpoolskiego iest naywiększy z wszystkich portów w świecie, w r. 1823 wynosił w wartości 20 mill. 662 587 Fs.

Ostatniego wtorku nadeszła wiadomość do Dublina o odrzuceniu przez izbę wyższą bilu za Katolikami, którą gazety tameczne z prawdziwem ubolewaniem ogłosiły. Rozpisano zaraz w całey Irlandyi zgromadzenia względem tey sprawy, i słychać, iż wielu Protestantów z szlachty i właścicielów połączyć chcą swoie zdania z Katolikami, iż ona iedynie zapewnić zdoła powszechne bezpieczeństwo życia i własności.

Gubernator Malty, Margr. Hasting, przybył tu dla dania Ministrom ustnie pewnych wyiaśnień.

Gdy Xżę Lainster przechodził onegday przez ulicę Carteret spostrzegł człowieka piianego na ziemi prawie bez zmysłów leżącego, i nienamyślaiąc się długo, podniosł go, wziął pod rękę, zaprowadził do naybliższey gospody i nakazał mieć o nim na iego koszt staranność. Podobne zdarzenia nie są u nas rzadkiemi.

Dziewięćdziesiąt pięć letni Henryk Taunton, o którym się niedawno doniosło, iż poiął za żonę 57letnią kobietę, ktora teraz z wielkiey miłości zepchnęła go ze wschodów, na co umarł. Tak przywiązana małżonka została zaraz do więzieni zaprowadzoną.

Rząd nasz mieć ma zamiar proponować Vicekrólowi Egipskiemu połączenie morza czerwonego z środziemnem.

Z Nowegojorku d. 1 Maia.

Boliwar podał iuż po trzeci raz do Kongressu Kolumbiyskiego prośbę o uwolnienie siebie od urzędu Prezydenta; lecz Kongres składaiący się z 21 Senatorów i 52 deputowanych znowu iego żądanie odrzucił. W pismie iego do prezesa Senatu z Limy d. 22 Grudnia 1824 znayduią się następuiące godne uwagi wyrazy: " Dzień i noc dręczy mnie myśl, aby nieprzyiaciele moi uczynionych wolności usług nie przypisywali mey ambicyi. Dozwol JW. Panie uczynić sobie tę otwartą uwagę: że pobyt móy na ziemi Kolumbiyskiey mogłby nieco zaćmić sławę Kolumbii, gdyż sądzonoby, iż ta Rzeplta ciągle zagrożoną iest od tyrana, a podobne mniemanie martwiłoby i mnie skoro iestem znaczącym iey członkiem. Dla tego chcę Europę i Amerykę przekonać iak dalece brzydzę się naywyzszą Władzą iakie bądź mieć może nazwisko, &c. „

Gazeta tuteysza ogłosiła następuiące pismo: *Do JW. Oswobodzcy Kolumbii. Z Hnanga d. 12 Grudnia 1824.* Gorący przyiaciel sławy, chociaż iestem pokonany, nie mogę iak tylko życzyć JW Panu szczęścia do ukończonego szczęśliwie pod Ayacucho przedsięwzięcia w Peru. Przy tey okazyi poczytuię sobie za zaszczyt ofiarować JW Panu moie usługi i pozdrowić Go imieniem reszty Jenerałów Hiszpańskich. Zostaię całuiąc Jego rękę nayuniżeńszym sługą Jozef Cantarac. „ Mowią, ze ten Jenerał nie popłynął do Europy, ale pozostał w Peru iako zakładnik względem oddania Callao. Laserna z kilku officerami sztabu swoiego przybył z Quila d. 1 Marca do Rio-Janeiro, gdzie z honorami przyiął go Admirał Angielski Eyre; ale Cesarz zabronił mu przystępu do Dworu. — Peruwianski Admirał Guise żądał od Intendenta w Guaiquil 30.000 dolarow dla swego ludu, a gdy mu ich odmowił, zaczął mu grozić; lecz Intendent kazał go uwięzić i pod strażą do Limy odesłał, gdzie będzie pod sąd woyskowy oddany.— Jenerał Soublette mianowany został Ministrem woiennym Kolumbii. — Posłowie od Mexyku i Guatimala przybyli do Bogota i z okazaniem radości przyięcemi zostali.

W Październiku b. m. ziadą się do Panama pełnomocnicy dawniey Hiszpańskich osad, a dziś wolnych Amerykańskich kraiow. Między przedmiotami, które będą celem ich obrad, wymieniaią następuiące: Oderwanie od Hiszpanii wysp Kuba i Portorico; prowadzenie woyny przeciw Hiszpanii az do iey własnych brzegow; ustanowienie stosunkow z kraiami, ktore na wzór Hayti, odstrychnęły się od kraiu Macierzystego, ale od żadnego Europeyskiego lub Amerykańskiego Mocarstwa nie są uznane, i t. d.

D. 25 Marca przybyli do Mexyku z Londynu PP. Ward i Baring. Pierwszy przywiozł zatwierdzony traktat handlowy między Angliią i Mexykiem zawarty, i pozostanie tam iako Poseł Angielski. W całym tym kraiu panuie nayzu-

pełnieysza spokoyność. Minister spraw zagranicznych Alaman napisał sławnemu Wędrownikowi Alex: Baronowi Humboldt za iego przedziwne dzieło o Mexyku podziękowanie w imieniu narodu i zaprosił go do Mexyku. P. Humboldt odpisał mu iż nieutracił nadziei widzenia ieszcze raz Mexyku.

Doniesienie.

Uwiadomia się Prześwietną Publiczność, iż w Winnym Handlu MACIEIA KNOTZA pod Kralem Węgierskim w Krakowie od 1go Czerwca 1825 r. cena różnych napoiow, iak następuie, zniżoną została:

	Zł.	gr.
Wina białego Nesmüller kwarta	1	6.
— ditto Szomlauer butelka opieczęt:	1	18.
Wina białego lepszego gatunku	2	12.
Wina Reńskiego butelka opieczęt:	6	,,
— Węgierskiego wytrawn: —	4	,,
Ausbruchu wytrawn: Tokayskiego butelka opieczętowana	12	,,
Wina białego piołunkow: kwar:	1	18.
— Ruster butelka opieczęto:	6	,,
— czerwonego Budzkiego kw:	,,	24.
— ditto Egierskiego butelka opieczęt:	1	18.
— ditto Budzkiego lepszego gatunku butelka opieczęto:	2	12.
— ditto Burgundskiego but: opiecz:	4	,,
Porteru koszowego butelka	2	20.
Piwa Angielskiego —	2	,,
Octu z wina Węgierskiego kwar.	,,	24.
Wina czerwonego Szampańskiego butelka	12	,,
— piołunkowego musuiącego Spruner butelka	3	,,
— Malagi butel: opiecz: —	8	,,
Śliwowicy w dobrym gat: kwar:	3	,,

Uwiadomia się oraz Prześwietną Publiczność, iż kupuiąc hurtem, wiadrem lub beczką, każdego gatunku wina wiadro o Złp. 4 taniey sprzedane będzie, tylko kupuiący zapłaci osobno beczkę.

DONIESIENIA.

Z mocy uchwały Rady Familiyney nad pozostałem ś. p. Antonim Morbitzer Kupcu i Obywatelu Krakowskim małoletnim synem Janem przy matce swey bawiącym postanowioney w Sądzie Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu I. dnia 20 Kwietnia 1825 r. nastąpioney, a przez Trybunał Pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu dnia 3 Maia 1825 r. zatwierdzoney odbędzie się na żądanie i przy popieraniu W. Tekli Morbitzerowey, iako Matki i Opiekunki w Rynku pod L. 236. i W. Wincentego Wolff przydanego Opiekuna pod L. 555 przy Ulicy Floryanskiey w Krakowie zamieszkałych w biorze podpisanego Notaryusza publicznego w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 180 w terminach niżey wymienionych, sprzedarz przez publiczną licytacyią następuiących nieruchomości do massy ś. p. Antoniego Morbitzera należących, iako to:

a) Kamienicy w Krakowie przy Nowey Bramie pod L. 654/5 z iedney strony między Kamienicą pod L. 653 do P. Łopatkiewicza należącą, a z drugiey narożnie przy placu wolnym do przedmieścia Wesoła należącym, stoiącey murowaney, w dolnych zabudowaniach i iednym piętrze konsystuiącey, opłacie czynszu ziemnego do Skarbu Mieyskiego uległey.

b) Sklepu murowanego w tak zwanych Sukiennicach w Rynku miasta Krakowa pod L. 2. położonego. Cena szacunkowa tych nieruchomości za pierwsze wywołanie służyć maiąca iest co do Kamienicy pod *a.* wymioney Złp. 11,560, zaś co do Sklepu *b.* Złp. 1800, z ktorych 10tą część przy licytacyi tytułem Vadii złożoną bydź winna, zas z szacunku kamienicy Summa 5780 Złp. wolna od długów okazuiąca się przy takowey na rzecz małoletniego z obowiązkiem płacenia procentu po 5/100 aż do czasu iego pełnoletności pozostac może, —

Szacunek zaś wylicytowany sklepu, natychmiast całkowicie zapłacony bydź win en.

Termin do licytacyi przedstanowczey obydwóch tych Realności przeznacza się na godzinę 10tą ranną w dniu 27 Czerwca r. b. 1825 r.

Dalsze warunki i tytuły własności tychże Realności każdego czasu w biórze podpisanego Notaryusza mogą bydź przeyzrane.

W Krakowie dnia 14 Maia 1824 r.

A. Matakiewicz, O. P. D. Not: Public:

W dniu 14 Czerwca r. b. 1825 o godzinie 3ciey po południu, w Krakowie w Mieście Zydowskiem w domu pod L. 107 w drodze exekucyi Sądowey odbędzie się publiczna Licytacya na wydzierżawienie dochodów z mieszkań, na pierwszem piętrze w domu pod L. 107 składaiących się z dwoch Izb, Sionki i Komorki na tyle niemniey izby dużey, Alkierzyka i Piwnicy, na lat trzy bez przerwy to iest: od 1go Lipca 1825 do dnia ostatniego Czerwca 1828 r. Chęć zatym licytowania maiących zaopatrzonych w Vadium Zło. 60 podpisany Komornik na czas i mieysce zaprasza, gdzie zaraz Pretendentom warunki licytacyi odczytanemi zostaną.

Kraków dnia 7 Czerwca 1825 roku.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd:

Dnia 14 b m. i r. o godzinie 9tey ranney w Krakowie na Rynku głownym, to iest w sklepiku pod L. 4 sprzedane będą Stoły, Komoda, Beczki, Wodka, i t. p. następnie dochody tegoż sklepika wydzierżawione będą.

W Krakowie dnia 7 Czerwca 1825 r.

T. Jarzyński, Kom: Sąd.

Dnia 14 b. m. i r. o godzinie 3ciey po południu w Zydowskiem mieście przy Krakowie pod L. 99 sprzedane będą Zegar, Fortepiano, stołki, Komody, Łoy, Swiece, Mydło, i t. p. tudzież dochody tegóż domu na lat trzy wydzierżawione zostaną. — W Krakowie dnia 7 Czerwca 1825 r.

T. Jarzyński, Kom: Sąd.

Dnia 21 Czerwca r. b. 1825 o godzinie 9tey zrana w Krakowie w głownym Rynku pod L. 265 rozpocznie się, a dni następnych kontynuowaną będzie Licytacya w drodze Exekucyi Sądowey następuiących ruchomości iako to: Mebli roboty stolarskiey machoniowych Kanap, Krzeseł, Lustrów, Zwierciadeł dużych, Zerandelów, Lamp sufitowych, Bronzów, Malowideł oleynych, Kopersztychów kosztownych, Zbiorów, rysunków, Antyków i Muszli zagranicznych, Wazonow i kolumn Alabastrowych, rożney rzeźby marmurowey, Zegarka złotego, Tabakierek, porcellany piękney, Szkła, Biblioteki z wybornych Autorow składaiącey się, Fajansów, Bielizny stołowey, Miedzi kuchenney, Cyny, Zelaziwa, Poiazdow, Bryczki i różnych innych, tudzież Wina Węgierskiego starego i Francuzkiego. Nakoniec będzie Sklep z przyległemi Składami, i stancyiami, iako też dwoma piwnicami w domu pod L. 263 sytuowany na lat 3 poczynaiąc od d. 1 Lipca r. b. wydzierżawionym. Chęć licytowania maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi.

W Krakowie dnia 8 Czerwca 1825 r.

H. Salomoński, Kom: Sąd.

W dniu 17 Czerwca r. b. 1825 o godzinie 10 ranney, w Krakowie w Rynku głównym w gmachu Sukiennice zwanym w drodze Exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacya Bindy perłami wysadzaney, oraz Kulczyków z rautami, które aż do momentu Licytacyi każdego dnia od godziny 9tey do 12tey z rana w kancellaryi podpisanego Komornika przy Ulicy S. Józefa pod L. 96 widzianemi bydź mogą, o czem Prześwietna Publiczność stosownie do Art: 54 Ust: Exek: potrzykrotnie zawiadomioną zostanie. Chęć zatym licytowania maiących zaopatrzonych w Vadium przynaymniey Złp. 100 podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 8 Czerwca 1825 r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.